

‘শামাজী মন্ত্র সামিতি: সমাজী’

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A./B.Sc. Programme 5th Semester Examination, 2024

DSE1/2/3-P1-ECONOMICS

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

The question paper contains paper DSE-1A and DSE-1B.

The candidates are required to answer any one from two courses.

Candidates should mention it clearly on the Answer Book.

DSE-1A

INDIAN ECONOMY

GROUP-A / বিভাগ-ক / समूह-क

1. Answer any *four* questions from the following:

$3 \times 4 = 12$

নিম্নলিখিত যে-কোন চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও:

কুন্ত চারবাটা প্রশ্নহস্তকো উত্তর দিনুহোস্ —

- (a) What do you mean by planned economy?

পরিকল্পিত অর্থব্যবস্থা বলতে কি বোঝা ?

যোজনাবদ্ধ অর্থব্যবস্থা ভনেকো কে হো ?

- (b) Write any three features of LDC's.

অনুন্নত দেশের (LDC's) যে-কোন তিনটি বৈশিষ্ট্য লেখ।

LDC কো কুন্ত তীনবাটা বিশেষতাহস্ত বারে লেখনুহোস্।

- (c) Define land reform.

ভূগ্রিসংকারের সংজ্ঞা দাও।

ভূমি সুধার ভনেকো কে হো ?

- (d) What do you mean by agricultural finance?

কৃষি আর্থায়ন বলতে কি বোঝা ?

কৃষি বিত্ত ভনেকো কে হো ?

- (e) What are the three causes of low growth of National income in India?

ভারতের জাতীয় আয় বৃক্ষিক হার কম হওয়ার তিনটি কারণ উল্লেখ কর।

ভারতকো রাষ্ট্রিয় আয়কো ন্যূন আর্থিক বৃদ্ধিকো তীনবাটা কারণ লেখনুহোস্।

- (f) Mention three problems of India's Overpopulation.

ভারতের অতিরিক্ত জনসংখ্যা জনিত তিনটি সমস্যার উল্লেখ কর।

ভারতকো অত্যধিক জনসংখ্যা বৃদ্ধিকা তীন সমস্যাহস্ত উল্লেখ গৰ্নুহোস।

GROUP-B / বিভাগ-খ / समूহ-ख

- Answer any *four* questions from the following

$6 \times 4 = 24$

নিম্নলিখিত যে-কোন চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও

কুন্ত চারবাটা প্রশ্নহস্তকো উত্তর দিনুহোস্

2. Write a brief note on sectoral composition of India's National Income.

ভারতের জাতীয় আয়ের ক্ষেত্রগত বণ্টন সম্পর্কে সংক্ষেপে আলোচনা কর।

ভারতকা রাষ্ট্রিয় আয়কো ক্ষেত্রগত সংরচনামা সংক্ষিপ্ত লেখনুহোস।

3. Write a short note on “Operation Barga”.
 ‘অপারেশন বৰ্গা’ সম্পর্কে সংক্ষেপে আলোচনা কর।
 “Operation Barga” মাথি ছোটো টিপ্পণী লেখনুহোস।
4. What are the problems of Agricultural Marketing in India?
 ভারতের কৃষিপণ বিপণনের সমস্যাগুলি কি কি ?
 ভারতমা কৃষি মার্কেটিঙ্গকো সমস্যাহৰু বারে লেখনুহোস।
5. Discuss the role of New technology in the implementation of Green Revolution in India.
 ভারতে সবুজ সংবাদিত ইওয়ার ক্ষেত্রে নতুন প্রযুক্তিৰ ভূমিকা আলোচনা কর।
 ভারতমা হৱিত ক্রান্তিকো কাৰ্যান্বয়নমা নয়াঁ প্ৰধিধিকো ভূমিকাৰে চৰ্চা গৰ্নুহোস।
6. Explain diagrammatically the concept of Demographic transition.
 জনসংখ্যাৰ শুৱ পৱিতৰনেৰ ধাৰণাটি চিত্ৰিত বাখ্যা কর।
 ঐত্বাচিত্রকো সহায়তা লিএৰ ডেমোগ্ৰাফিক ট্ৰানজিশন বারে ব্যাখ্যা গৰ্নুহোস।
7. Enumerate the problems of measuring national income in India.
 ভারতেৰ জাতীয় আয় পৱিমাপেৰ সমস্যাগুলি জেখ।
 ভারতমা রাষ্ট্ৰীয় আয় মাপনকা সমস্যাহৰু বারে ব্যাখ্যা গৰ্নুহোস।

GROUP-C / বিভাগ-গ / সমূহ-গ

Answer any two questions from the following

নিম্নলিখিত যে-কোন দুটি থক্কেৰ উত্তৰ দাও

কুনৈ দুইবৰ্টা প্ৰশ্নহৰুকো উত্তৰ দিনুহোস

$12 \times 2 = 24$

8. What are the main features of Least Developed Countries (LDC's)? Discuss the causes of underdevelopment of Indian economy. 4+8
 অনুভূত দেশেৰ মূল বৈশিষ্ট্যগুলি কি কি ? ভাৰতীয় অৰ্থব্যবস্থাৰ অনুমতিৰ কাৰণগুলি ব্যাখ্যা কর।
 অল্পবিকসিত দেশহৰুকো মুক্য বিশেষতাৱৰু বারে লেখনুহোস। ভাৰতীয় অৰ্থতন্ত্রকো অবিকসিত অবস্থাকো কাৰণ বারে চৰ্চা গৰ্নুহোস।
9. Discuss the nature and trend in growth of Gross National Income and per capita Income of India. 12
 ভাৰতেৰ মোট জাতীয় আয় ও মাথাপিছু আয় বৃদ্ধিৰ গতি থক্কি আলোচনা কর।
 ভাৰতকো কূল রাষ্ট্ৰীয় আয় র প্ৰতিব্যক্তি আয়কো বৃদ্ধিকো প্ৰকৃতি র প্ৰবৃত্তিবারে চৰ্চা গৰ্নুহোস।
10. Describe the causes of low productivity in Indian Agriculture. In this context suggest some remedies for the development of the Indian Agriculture. 7+5
 ভাৰতেৰ কৃষিৰ অল্পোৎপাদনশীলতাৰ কাৰণগুলি বৰ্ণনা কর। এই অল্পোৎপাদনশীলতা দূৰ কৱতে কি প্রতিকাৰ কৰণ কৰা উচিত বলে তুমি মনে কৰ ?
 ভাৰতীয় কৃষিমা কম উত্পাদকতাকা কাৰণহৰু বারে ব্যাখ্যা গৰ্নুহোস। যস সন্দৰ্ভমা ভাৰতীয় কৃষিকো বিকাসকা লাগি কেহী উপায়হৰু সুझাব দিনুহোস।
11. Do you think the policy of land reform has been successfully implemented in India? Give Reasons. 12
 তুমি কি মনে কৰ ভাৰতে ভূমিসংকৰণ পক্ষতি সাফল্যেৰ সাথে প্ৰবৰ্তিত হয়েছে ? তোমাৰ উত্তৰেৰ সপক্ষে যুক্তি দাও।
 ভাৰতমা ভূমিসুধারকো নীতি সফলতাপূৰ্বক লাগু ভएকো ছ জস্তো লাগ্ছ তপাঈলাঈ কাৰণ দিনুহোস।

DSE-1B**MONEY AND BANKING****GROUP-A / विभाग-क / समूह-क**

1. Answer any *four* questions from the following: $3 \times 4 = 12$

निम्नलिखित ये-कोन चार्टि प्रश्नों का उत्तर दो :—

कुनै चारवटा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् —

- (a) Define CRR.

CRR-एर संख्या दोऽ।

CRR को परिभाषा लेख्नुहोस्।

- (b) State the important functions of Money.

अर्थेर मूल काजशुलि कि कि ?

मुद्राको मुख्य कार्य बारे व्याख्या गर्नुहोस्।

- (c) What is interest rate differential?

'सुदेर हारेर तारतम्य' बलते कि बोध ?

ब्याज दर भिन्नता बारे लेख्नुहोस्।

- (d) What do you mean by portfolio management?

प्रोटफोलिओ म्यानेजमेन्ट बलते कि बोध ?

पोर्टफोलियो म्यानेजमेन्ट भनेको के हो ?

- (e) Mention any two Non-Banking Financial Institutions.

ये-कोन दूषि अव्याकृष्ट अर्थनीतिक अतिथानेर नाम उल्लेख कर।

कुनै दुईवटा NBFI को बारेमा लेख्नुहोस्।

- (f) Mention any two functions of Central Bank of India.

भारततेर केन्द्रीय ब्याक्सेर ये-कोन दूषि काज उल्लेख कर।

भारतको केन्द्रिय ब्याक्से को दुईवटा कार्यको उल्लेख गर्नुहोस्।

GROUP-B / विभाग-ख / समूह-ख

- Answer any *four* questions from the following.

$6 \times 4 = 24$

निम्नलिखित ये-कोन चार्टि प्रश्नों का उत्तर दो :—

कुनै चारवटा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्

2. Describe the components of Money Supply.

अर्थेर योगानेर उपादानशुलि वर्णना कर।

मुद्रा आपूर्तिका घटकहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

3. How does adverse selection leads to Moral Hazard? Explain.

किभाबे अतिकूल निर्वाचन नैतिक विपर्ययेर बूँकिके बाडिये तोले ? व्याख्या कर।

Adverse selection ले कसरी Moral Hazard को समस्या सिर्जना हुन्छ ?

4. Differentiate between Money Market and Capital Market.

टाकार वा अर्थेर बाजार शु मूलधनेर बाजारेर मध्ये पार्थक्य कर।

Money Market र Capital Market को भिन्नता बारे लेख्नुहोस्।

5. Write a note on Term Structure of Interest rate.

सुदेर हारेर (Term Structure) दलगत परिकाठामोर ओपर संक्षिप्त आलोचना कर।

ब्याज दरको अवधि संरचना माधि टिप्पणी गर्नुहोस्।

6. What are the key components of Bank's balance sheet?
 ब्यांकको ब्यालेन्स शीटेर मूल उपादानहरूले कि कि ?
 ब्यांकको ब्यालेन्स शीटका प्रमुख तत्वहरू के के हुन् ?
7. Explain the role of financial derivatives in the Indian Financial Market.
 भारतेर आर्थिक बाजारे फाईनान्सियाल डेरिभेटिभेर भूमिका ब्याख्या कर।
 भारतीय वित्तीय बजारमा वित्तीय डेरिभेटिभ हरूको भूमिका बारे व्याख्या गर्नुहोस।

GROUP-C / विभाग-ग / समूह-ग**Answer any two questions from the following**

निम्नलिखित ये-कोन दृष्टि अंग्रेज उन्नत दाओ

कुनै दुइयटा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस

12×2 = 24

8. Briefly explain the structure of Indian Banking System. Discuss the reforms undertaken in the banking sector post 1991. 6+6
 भारतेर ब्यांक ब्यवस्थार गठन संक्षेपे ब्याख्या कर। 1991 मालेर पर भारतेर ब्यांकिं काठामोय ये संक्षार मूलक ब्यवस्था थार्हण कर्ना हयेहिल ता आलोचना कर।
 भारतीय बैंकिङ प्रणालीको संक्षेपमा व्याख्या गर्नुहोस। सन् 1991 पछि बैंकिङ क्षेत्रमा भएका सुधारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस।
9. Why is Central Bank called "lenders of last resort"? Explain the instruments of Monetary Control. 4+8
 केन केन्द्रीय ब्यांकको 'शेष समयेर आश्रय दाता' बला हय? खण नियन्त्रणेर हातियारहरूले सम्पर्के ब्याख्या कर।
 किन केन्द्रीय बैंकलाई "lenders of last resort" भनिन्छ? मौद्रिक नियन्त्रणका साधनहरूको बारे व्याख्या गर्नुहोस।
10. Explain the role of Financial Institution in the economic development of a country. 12
 कोन देशेर अर्थनीतिक उभयने आर्थिक प्रतिष्ठान सम्हेर भूमिका पर्यालोचना कर।
 देशको आर्थिक विकासमा वित्तीय संस्थाको भूमिका व्याख्या गर्नुहोस।
11. Write short notes on: 4×3 = 12
 संक्षिप्त टीका लेखः
 निम्नलिखित विषयमाथि छोटो टिप्पणी लेखनुहोस —
- (a) Asymmetric Information
 असामज्ञसापूर्ण तथा
 ऐसिमेट्रिक जानकारी
 - (b) Sources of Interest rate differentials
 सुदैर हार तारतम्येर उৎस
 ब्याज दर भिन्नताको स्रोतहरू
 - (c) Indian Capital Market.
 भारतेर मूलधनेर बाजार।
 भारतीय पूँजी बजार।

—X—